

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
Szkoły Podstawowej nr 3
im. Kornela Makuszyńskiego w Bogatyni

Bogatynia 25 września 2024 r.

Spis treści	
Preambuła	3
Misja, wizja szkoły, model absolwenta.....	9
Podstawa prawna	11
Część I: Budowanie pewności siebie	13
Program Wychowawczo-Profilaktyczny.....	13
Część II: Budowanie świadomości i przynależności narodowej.....	19
Program Wychowawczo-Profilaktyczny.....	19
Część III: Samobójstwa i zachowania autoagresywne.....	23
Program Wychowawczo-Profilaktyczny.....	23
Część IV : Wychowanie do wartości	26
Program Wychowawczo-Profilaktyczny.....	26
Część V: Społeczność szkolna – bezpieczeństwo w społeczności szkolnej i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych.....	28
Program wychowawczo-profilaktyczny	28
Prawidłowe relacje rówieśnicze – trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych	32
Część VI: Cyberprzemoc.....	34
Program Wychowawczo-Profilaktyczny.....	34
Część VII: Środki psychoaktywne	38
Program Wychowawczo-Profilaktyczny.....	38
Działalność wychowawcza.....	38
Działalność profilaktyczna	44

Preambuła

Okres szkolny to dla młodego człowieka istotny czas, podczas którego kształtuje się jego poczucie tożsamości oraz osobowości. Zmiany zachodzą na drodze zdobywania nowego doświadczenia, uzyskiwania umiejętności i wiedzy. Poza zmianami poznawczymi, intelektualnymi, obserwuje się również szereg zmian natury biologicznej, które pojawiają się wraz z oddziaływaniem hormonów i związanych z tym zmianami emocjonalności człowieka.

Przed dorastającymi uczniami stoją również zadania związane z socjalizacją, czyli nawiązywanie relacji interpersonalnych ze swoim otoczeniem, umiejętności wyznaczania własnych i respektowania granic innych ludzi, zdolności zaspokajania potrzeb akceptacji oraz odkrywania i rozwijania własnych pasji i zainteresowań. Jest to czas, kiedy uczniowie kształtują swój światopogląd, formułują postawy moralne a także określają swój aktualny styl i sposób na życie.

Trudności, z którymi spotyka się młody człowiek w okresie dojrzewania, mogą przyczynić się do pojawiania się zachowań z grupy zachowań ryzykownych. Z powodu wielości zachodzących w tym samym czasie zmian, młody człowiek może czuć się zagubiony czy osamotniony i dlatego będzie szukać wsparcia i akceptacji innych ludzi. Tutaj zadaniem rodziców i nauczycieli dzieci jest wspieranie ich podczas tego okresu. Nie należy dopuścić do sytuacji, w której młody człowiek zostaje zmuszony do szukania aprobaty i zrozumienia w grupach zewnętrznych, których pobudki do działania mogą okazać się dalekie od oczekiwanych. Pozytywne, prawidłowo ukierunkowane wsparcie w procesie dojrzewania, ułatwia zdobywanie optymalnych doświadczeń i wiedzy o świecie w kontrolowanych, najkorzystniejszych warunkach.

Opracowany Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest zbiorem działań, które mają za zadanie wspomagać i kształtować prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Ich celem jest zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi danego niekorzystnego zjawiska w konkretnej sytuacji i grupie społecznej, jak też promowanie alternatywnych, pozytywnych zjawisk, form spędzania czasu w stosunku do tych, które usiłuje się wyeliminować.

W społeczności szkolnej należy wyróżnić wiele symptomów, które mogą wskazywać na istnienie problemów. Do najpoważniejszych, ale zarazem najłatwiej zauważalnych wskaźników występujących wśród uczniów należą:

- występowanie agresji słownej i fizycznej,
- problemy w nauce, brak motywacji do przyswajania nowej wiedzy, niskie potrzeby i aspiracje edukacyjne,
- opuszczanie godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia, wagary oraz spóźnienia na zajęcia lekcyjne,
- kłopoty w samodyscyplinie i czynnościach samoobsługowych,

- powiększająca się liczba dzieci z deficytami rozwojowymi, trudnościami dydaktycznymi, problemami psychicznymi
- powiększająca się liczba uczniów z problemami rodzinnymi (tj. alkoholizm, zażywanie niedozwolonych substancji) bądź tych, którzy funkcjonują w rodzinach zaburzonych (tj. rodziny niepełne, rodziny rozbite, rodziny wielodzietne, sieroctwo, trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, przemoc w rodzinie)
- problemy rówieśnicze w kontaktach z uczniami pochodzenia ukraińskiego

Prowadzone badania na terenie szkoły dotyczące problemu zażywania środków psychoaktywnych pokazują, że grupą najbardziej zagrożoną są uczniowie starszych klas.

Za pozytywne można przyjąć, że większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie. Coroczna diagnoza pokazuje, że uczniowie na których trzeba zwrócić szczególną uwagę to ci, którzy czują się osamotnieni i odrzuceni przez rówieśników.

W toku analizy wykorzystano następujące metody badawcze:

1. Badanie ankietowe uczniów oraz nauczycieli;
2. Badanie ankietowe rodziców;
3. Analizę prowadzonych obserwacji;
4. Analizę dokumentacji szkolnej.

Analizując wyniki przeprowadzonej ewaluacji zidentyfikowano następujące czynniki ryzyka:

- 1) duża grupa uczniów naszej Szkoły ma swobodny, niekontrolowany dostęp do cyberprzestrzeni w domu rodzinnym;
- 2) w znacznej grupie uczniów naszej szkoły pojawiają się:
 - a) niska motywacja do nauki,
 - b) niepowodzenia szkolne,
 - c) różne problemy rodzinne,
 - d) niska samoocena i brak wiary we własne siły;
- 3) istnieje bardzo mała grupa uczniów, którzy:
 - a) mają problemy z regularnym uczęszczaniem do Szkoły,
 - b) borykają się z przemocą w rodzinie,
 - c) są zaniedbani wychowawczo i opiekuńczo przez rodziców,
 - d) są zaburzeni emocjonalnie, łamią społeczne normy i zasady zachowań;
 - e) nie radzą z emocjami;

- 4) część rodziców nie przejawia zainteresowania sprawami dotyczącymi ich dzieci, w zbyt małym stopniu angażuje się w pomoc dzieciom w pokonywaniu pojawiających się trudności.

Zadaniem szkoły jest prowadzenie ciągłej ewaluacji wskazanych zjawisk poprzez gromadzenie i przetrzymywanie dokumentacji badawczej, wywiadów wychowawczych oraz informacji na temat warunków społecznych i materialnych danej rodziny.

Proponowany przez nas Program Wychowawczo-Profilaktyczny składa się z wielu części, a każda z nich ma na celu zapobieganie pojawianiu się bądź ograniczenie występowania czynników ryzyka. Wychodzimy z założenia, że silna więź emocjonalna ucznia ze szkołą, a także nawiązanie współpracy i trwałej relacji pomiędzy pracownikami szkoły, a opiekunami uczniów, jest w stanie w znacznej mierze przeciwstawić się podobnym zagrożeniom. Wspólne działanie na polu rodzinnym i szkolnym może przynieść zamierzony efekt w momencie, gdy ustalono wspólne cele, a obie strony dialogu traktują się po partnersku.

Celem prowadzonych działań wychowawczo-profilaktycznych jest dostarczenie narzędzi, które wzmocnią poczynania szkoły, a w konsekwencji doprowadzą do osiągnięcia sukcesu na wybranym polu. Z tego powodu przedstawione działania zgodne są ze standardami kompetencji w procesie kształcenia w zakresie zdrowia publicznego, które zostały określone w 1999 roku przez Międzynarodową Organizację Zdrowia (WHO). Zapis informuje, że jednym z celów działalności jest praca ze społecznością i dla społeczności. W przypadku społeczności szkolnej należy do niej zaliczyć wszystkie jednostki, które mają swój wkład w procesie edukacyjnym tj. uczniowie, nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja szkoły, pozostali pracownicy szkolni, rodzice, opiekunowie dzieci oraz organizacje lokalne. Wszystkie wymienione jednostki stanowią niezastąpione ogniwo w procesie edukacyjnym i z tego powodu zostały wcielone w działania prewencyjne proponowane szkole wraz z opracowanymi na podstawie analizy czynników ryzyka wzmocnienie oraz **wprowadzenie adekwatnych i skutecznych środków chroniących**. Należą do nich:

- wysoki stopień poczucia bezpieczeństwa deklarowany przez nauczycieli, rodziców i uczniów;
- szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych i specjalistycznych;
- otoczenie opieką dzieci w czasie pozalekcyjnym w sprawnie funkcjonującej, cenionej przez dzieci i rodziców, świetlicy szkolnej;
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dzięki rozbudowanemu monitoringowi wizyjnemu oraz możliwości konsultacji z nauczycielami i specjalistami;
- wsparcie ze strony specjalistów szkolnych: pedagogów, pedagoga specjalnego, surdopedagoga, logopedy i psychologa oraz higienistki szkolnej;
- większość uczniów odczuwa wsparcie i pomoc ze strony swoich rodziców/opiekunów;
- dla zdecydowanej większości uczniów rodzina zajmuje czołowe miejsce w ich hierarchii wartości;
- w przeważającej większości uczniowie mają dobry kontakt ze swoimi wychowawcami, dobrze czują się w szkole i w klasie;
- duża grupa dzieci ma pozytywne nastawienie wobec Szkoły i nauki;
- wysokie średnie ocen w większości klas w klasyfikacji końcowej oraz wysokie oceny zachowania;
- nasi uczniowie i ich rodzice wykazują dużą wrażliwość społeczną, angażując się w organizowane w Szkole akcje charytatywne, działania wolontariatu itp.;

- Szkoła zdecydowanie nie akceptuje przemocy, stara się ją wyeliminować reagując na jej przejawy, przestrzegając procedur, podejmując różnorodne działania w ramach realizowanych projektów i akcji np. Szkoła Promująca Bezpieczeństwo w Sieci, Standardy Ochrony Małoletnich itp.;
- Szkoła jest zadbana, czysta, posiada korzystną lokalizację - jest odizolowana od otoczenia zielenią i ogrodzeniem.

Szkoła uwzględnia wymagania zawarte w **Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej:**

Każdemu uczniowi proponuje się zindywidualizowane wspomaganie rozwoju, czyli taki który jest dostosowany do jego potrzeb i możliwości. Niezależnie czego dotyczą trudności, z którymi spotyka się uczeń (np. trudności w nauce, posiadanie niepełnosprawności fizycznej czy intelektualnej w stopniu lekkim) zajęcia są dostosowane do jego zdolności psychofizycznych oraz tempa uczenia się.

- Prowadzone są działania z zakresu doradztwa zawodowego, które przygotowują uczniów do wyboru zgodnego z ich możliwościami i aspiracjami kierunku kształcenia i przyszłego zawodu.
- Kształtowane są postawy prozdrowotne uczniów. Dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych osób, budowanie prawidłowych nawyków żywieniowych oraz postaw do aktywności fizycznej jest stałą częścią profilaktyki.
- Celem naszej działalności jest rozbudzanie i/lub wzmacnianie tożsamości narodowej poprzez przybliżanie historii, tradycji lokalnych i narodowych oraz zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w codziennym życiu społeczności lokalnej i środowisku szkolnym.

Wszystkie działania, mają na celu ułatwienie uczniom nabywania umiejętności życia w społeczeństwie, dążą do socjalizacji jednostki. Ich celem jest usprawnienie komunikacji, współpracy w grupie (również w środowiskach wirtualnych). Podejmowane działania pozwalają na rozwijanie zdolności indywidualnej oraz pracy zespołowej.

W roku szkolnym 2024/2025 duży nacisk będzie ukierunkowany na integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny oraz moralny uczniów. Dzięki odkrywaniu przez dziecko własnych możliwości oraz gromadzenie własnych doświadczeń następuje proces jego wychowania. Młody człowiek podejmując się działania zawsze może liczyć na wsparcie swojego nauczyciela.

Analiza czynników ryzyka oraz czynników chroniących pozwoliła na stworzenie działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły. Proponowane działania mają charakter wychowawczy i profilaktyczny.

Uczniowie:

- 1) Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie profilaktyki uzależnień, w szczególności uczniów i wychowanków zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- 2) Upowszechnianie programów edukacyjnych i działań alternatywnych do zachowań ryzykownych, rozwijających umiejętności psychologiczne i społeczne uczniów i wychowanków, promowanie wolontariatu.
- 3) Angażowanie uczniów i wychowanków w procesy podejmowania decyzji w szkole i placówce, aktywizacja samorządów uczniowskich i innych form działalności uczniowskiej.
- 4) Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwijanie ich pasji i zainteresowań w ramach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.
- 5) Umożliwienie uczniom prezentowania swoich mocnych stron i zainteresowań.
- 6) Należy wykorzystać różnorodne pomysły na podnoszenie samooceny ucznia i kształtowanie pozytywnego obrazu samego siebie.
- 7) Wzmacnianie poczucia lokalnego patriotyzmu poprzez udział w działaniach podejmowanych na rzecz miasta i gminy.
- 8) Rozwijanie umiejętności nazywania emocji i radzenia sobie z trudnymi emocjami.
- 9) Kształtowanie zachowań prospołecznych uczniów.

Nauczyciele:

- 1) Realizacja edukacji zdrowotnej w szkołach i placówkach w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.
- 2) Wdrażanie programów profilaktyki uzależnień oraz profilaktyki zdrowia psychicznego.
- 3) Uwzględnianie rozpoznanych potrzeb i problemów uczniów w zakresie zapobiegania uzależnieniom w programie wychowawczo-profilaktycznym.
- 4) Edukacja w zakresie profilaktyki przeciwdziałania narkomanii.
- 5) Umożliwianie dzieciom na lekcjach wychowawczych prezentowania swoich zainteresowań. Wzmacnianie mocnych stron wychowanków.
- 6) Motywowanie uczniów do aktywności pozaszkolnej, działania z zakresu profilaktyki pozytywnej.
- 7) Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz uczenia się przez całe życie.
- 8) Rozwijanie u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych (wolontariat).
- 9) Uwzględnienie interwencyjnych działań w stosunku do uczniów:

- o wysokim nasileniu problemów psychicznych – pomoc psychologiczna oraz monitoring
- o umiarkowanym ryzyku – program o charakterze wczesnej interwencji (korekta trudności adaptacyjnych i rozwojowych oraz działania profilaktyczne)
- o niskim nasileniu zachowań problemowych (działania wychowawcze i profilaktyka uniwersalna ukierunkowana na wzmocnienie uczniów)

Rodzice:

- 1) Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla rodziców – e-szkolenia dla rodziców i opiekunów.
- 2) Włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole i placówce oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły.
- 3) Edukacja w zakresie profilaktyki przeciwdziałania narkomanii.
- 4) Podejmowanie działań i inicjatyw wspólnie z nauczycielami na rzecz dzieci.
- 5) Zmiana przekonań normatywnych rodziców na temat używania komputera i Internetu.

Środowisko lokalne:

- 1) Tworzenie warunków do uspołeczniania szkoły i poszerzania współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły w środowisku lokalnym.
- 2) Zintensyfikowanie współpracy szkół i placówek z gminą w sprawie realizacji zadań z zakresu profilaktyki narkomanii zawartych w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii.
- 3) Organizacja i podejmowanie działań wspólnie ze środowiskiem lokalnym.
- 4) W klasowych programach wychowawczych położyć nacisk na rozbudzanie patriotyzmu lokalnego oraz wartości Rodziny.

Misja i wizja szkoły

Nasza szkoła jest miejscem, gdzie stwarza się warunki do nauki wszystkim dzieciom. W swojej pracy otrzymujemy wsparcie ze strony rodziców. Motywujemy uczniów do rzetelnej i systematycznej pracy. Przekazujemy wiedzę i umiejętności pozwalające wszystkim uczniom na kontynuowanie edukacji na miarę ich możliwości. Rozwijamy zainteresowania uczniów z zachowaniem zasad równości szans edukacyjnych. Wprowadzamy nowoczesne metody nauczania, oceniania i sprawdzania wiedzy prowadzące do zwiększenia aktywności uczniów. Zaznajamiamy uczniów z normami społecznymi oraz wspomagamy rodziców w procesie wychowania. Uczymy przestrzegania norm społecznych, szacunku wobec innych oraz wzajemnej tolerancji. Pielęgnowujemy tradycję szkolną, regionalną i narodową. Uczymy języków obcych i kształcimy obywateli Europy. Troszczymy się o bezpieczeństwo uczniów, uczymy jak pożytecznie spędzać wolny czas. Wykorzystujemy w procesie kształcenia techniki informacyjne. Wdrażamy platformę edukacyjną do procesu nauczania – uczenia się. Umożliwiamy uczniom wykorzystywanie technologii informacyjnej i komputerowej w codziennej pracy. Dbamy, aby nasi uczniowie potrafili dostrzegać i oceniać zmiany zachodzące w środowisku naturalnym. Zadania Szkoły realizowane są w sposób zgodny z prawem, terminowy, efektywny i oszczędny.

Hasło przewodnie naszych działań brzmi:

„Moja szkoła moją szansą”

Model absolwenta

Absolwent naszej szkoły:

- Posiada wiedzę i umiejętności pozwalające mu na kontynuowanie edukacji na miarę swoich możliwości.
- Umie żyć w społeczeństwie, potrafi współdziałać i porozumiewać się z innymi ludźmi.
- Jest patriotą i Europejczykiem.
- Potrafi rozwiązywać różnorodne problemy we własnym działaniu, radzi sobie z trudnościami.
- Sprawnie posługuje się technologią komputerową i informacyjną.
- Rozumie procesy zachodzące w przyrodzie.
- Potrafi ocenić wpływ rozwoju cywilizacji na środowisko naturalne.
- Potrafi komunikować się w języku obcym.

Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i *resocjalizacji nieletnich* (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 3 im. Kornela Makuszyńskiego w Bogatyni

- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w szkole.

Ponadto wykorzystano:

- Raport „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski ([https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MŁODE-GŁOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym -Raport-final.pdf](https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MŁODE-GŁOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym-Raport-final.pdf))
- Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2023 (<https://brpd.gov.pl/wp-content/uploads/2023/04/Za%C5%82%C4%85cznik-nr-4.-Raport-z-badania-jako%C5%9Bci-%C5%BCycia-dzieci-i-m%C5%82odzie%C5%BCy-pespektywa-dzieci-i-ich-rodzic%C3%B3w.-Obszar-samopoczucie-psychiczne.pdf>)

Część I: Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

I. „Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej” ma na celu:

1. Budowanie świadomości samego siebie i realnych aspiracji życiowych:
 - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
 - rozumienie znaczenia i roli ubioru (odpowiedniego do okazji i miejsca),
 - poszerzanie horyzontów, uświadamianie mnogości ścieżek życiowych,
 - poszerzanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania.
2. Budowanie pewności siebie:
 - uświadamianie zagadnienia pewności siebie,
 - techniki budowania pewności siebie,
 - odkrywanie własnej osobowości,
 - rozwijanie zainteresowań,
 - odnajdywanie swoich mocnych stron.
3. budowanie zaradności życiowej:
 - organizacja warsztatów,
 - angażowanie uczniów w organizację wydarzeń, imprez etc.
 - organizacja wyjazdów, wycieczek.

Cele szczegółowe:

1. tworzenie pozytywnej i bezpiecznej atmosfery w klasie i szkole,
2. uczenie asertywności,
3. zaznajamianie uczniów z pojęciem tolerancji,
4. uczenie podejmowania właściwych decyzji,
5. uczenie sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, stresowymi,
6. wskazywanie pozytywnych wzorców zachowań,
7. wzmacnianie poczucia własnej wartości,
8. poznawanie swoich predyspozycji oraz ich rozwijanie.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Zajęcia integracyjne.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - ćwiczenia aktywizujące - lekcje wychowawcze - ćwiczenia integrujące klasy uczniowskie (Program adaptacyjny pt. „Wsparcie na starcie” dla ucz. kl. I oraz „Wspólny krok” dla ucz. kl. IV - imprezy, uroczystości klasowe, szkolne - wyjazdy na wycieczki i wspólne wyjścia poza teren szkoły	Wychowawcy klas, Pedagodzy/psycholog	cały rok szkolny	Uczniowie
2. Poznanie siebie oraz skupienie się na odkrywaniu własnych zdolności oraz aspiracji życiowych. 3. Praca nad adekwatnym poczuciem własnej wartości.	- zajęcia warsztatowe, - poszerzanie horyzontów uczniów przez prezentację osiągnięć i sukcesów znanych ludzi. - mini wykłady, - dramy, - lekcje wychowawcze dotyczące samopoznania i budowania własnej wartości	Wychowawcy, Doradca zawodowy, Pedagodzy/psycholog	cały rok szkolny	Uczniowie

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
4. Podnoszenie poziomu kompetencji społecznych.	- praca indywidualna i grupowa - zajęcia warsztatowe, lekcje wychowawcze kształtujące empatię, altruizm, - dramy - działania na rzecz innych – Szkolnego Koła Wolontariatu	Wychowawcy, pedagodzy, opiekunowie Szkolnego Klubu Wolontariatu	cały rok szkolny	Uczniowie, środowisko rodzinne, społeczność lokalna
5. Nauka opanowania stresu bądź wykorzystania sytuacji stresowych na swoją korzyść. 6. Umiejętne rozwiązywanie konfliktów i reagowanie w sytuacjach trudnych.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - zajęcia plastyczne/ techniczne, - zajęcia sportowe i rekreacyjne - mini wykłady, - ćwiczenia rozluźniające, - ćwiczenia oddechowe,	Wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego, plastyki, techniki, Pedagogzy/psycholog	cały rok szkolny	Uczniowie
6.a. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych uczniów.	- szkolenia, ćwiczenia aktywizujące uczniów, poprawiające wydolność ich pamięci oraz wpływające na akceptowanie siebie i innych osób.	Wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny	Uczniowie
7. Kształtowanie postawy życiowej w społeczności lokalnej. 8. Budowanie zaradności życiowej. 9. Nauka samodzielnego podejmowania aktywności/ inicjatywy. 10. Rozwijanie uczniowskich zainteresowań.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - przedstawienia, prezentacje, wystąpienia (np. „Savoir vivre”, „Moje hobby”, „Jaki jestem?”) - lekcje wychowawcze - lekcje z doradztwa zawodowego - koła zainteresowań i zajęcia pozalekcyjne - zapewnienie wsparcia uczniom, którzy nie mogą brać udziału w bardziej atrakcyjnych zajęciach pozalekcyjnych ze względu na stan finansowy rodziny (nagrody rzeczowe strój sportowy, finansowanie karnetu na basen uczniom z rodzin o złej sytuacji finansowej).	Wychowawcy klas, nauczyciele, opiekunowie kół zainteresowań, zajęć projektowych	cały rok szkolny	Uczniowie (pkt.9 szczególnie uczniowie klas 6-8)

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
11. Podnoszenie kwalifikacji pracowników szkoły. 11.a. Pedagogizacja nauczycieli na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów zdrowych. 11.b. Pedagogizacja nauczycieli na temat możliwych zaburzeń zachowania uczniów. 11.c. Dostosowanie formy zajęć do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów szkoły. 11.d. Pedagogizacja nauczycieli w temacie inteligencji emocjonalnej dzieci i młodzieży szkolnej. 11.e. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych nauczycieli. 12. Nawiązywanie i/lub utrzymywanie odpowiednich relacji i zaangażowania rodziców/ opiekunów uczniów. 13. Prowadzenie ewaluacji.	- szkolenia/e-szkolenia, kursy, treningi, warsztaty, - książki, materiały szkoleniowe, ulotki, - badania ankietowe - spotkanie ze specjalistami - m.in. z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej - spotkania z psychologiem, pedagogiem szkolnym, psychoterapeutą - spotkania z wychowawcą i nauczycielami.	Dyrektor szkoły	w miarę potrzeb	Nauczyciele i wychowawcy
14. Pedagogizacja rodziców/ opiekunów dzieci. 14.a. Pedagogizacja rodziców / opiekunów dzieci na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów zdrowych. 14.b. Nawiązania lub utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami	- pogadanki - spotkania ze specjalistami - udział rodziców w przygotowanie i realizację uroczystości klasowych i szkolnych, wycieczkach, wyjazdach i wyjściach - spotkania z psychologiem/ pedagogiem szkolnym,	Wychowawcy, Pedagodzy/psycholog dyrektor szkoły	Cały rok szkolny	Rodzice/ opiekunowie uczniów

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
/opiekunami uczniów oraz zachęcanie ich do większego angażowania się w sprawy szkoły i jej uczniów. 14.c. Uświadamianie rodziców o konieczności samodzielnej pracy dziecka. 14.d. Nawiązanie stałej współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. 14.e. Indywidualna analiza potrzeb danej rodziny. 15. Spotkania z wychowawcą oraz utrzymywanie stałej i poprawnej relacji na linii nauczyciele-rodzice/opiekunowie dzieci. 16. Zaangażowanie rodziców w działalność szkolną.	- spotkania z wychowawcą i nauczycielami, - materiały szkoleniowe, informacyjne, - warsztaty uczące sposobów pracy z dzieckiem, - szkolenia.			
17. Nawiązanie współpracy z organizacjami, instytucjami, osobami fizycznymi nie związanymi bezpośrednio ze szkołą.	- spotkania za specjalistami (PPP, PCPR, Policja, kuratorem zawodowym i społecznym, BOPS) - szkolenia w ramach zespołów samokształceniowych, WDN oraz inne	Nauczyciele, Pedagodzy/psychol og dyrektor szkoły	Cały rok szkolny	Uczniowie, rodzice i nauczyciele

Część II: Budowanie świadomości i przynależności narodowej

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

II . „Budowanie świadomości i przynależności narodowej” ma na celu:

- 1) kształtowanie świadomości obywatelskiej,
- 2) kształtowanie patriotyzmu lokalnego,
- 3) rozwijanie postaw prospołecznych oraz dbanie o wspólne dobro,
- 4) pielęgnowanie postaw patriotycznych,
- 5) zachęcanie do aktywnego udziału w życiu rodzinnym, społeczności szkolnej, lokalnej i państwowej,
- 6) dbałość o używanie poprawnej polszczyzny,
- 7) wykazywanie szacunku do symboli narodowych i lokalnych tj. hymn kraju, godło, flaga oraz dbanie o krzewienie innych symboli, wartości i tradycji narodowych,
- 8) pielęgnowanie tradycji narodowych,
- 9) uczenie wykazywania właściwej postawy podczas obchodów państwowych i szkolnych,
- 10) poszerzanie wiedzy o historii miasta, regionu, jego kulturze i sztuce itp.

Przekazywanie treści patriotycznych jest zadaniem i obowiązkiem stawianym przed każdym nauczycielem, bez względu na jego prywatne przekonania polityczne czy wiarę.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Kształtowanie osobowości ucznia.	- lekcje wychowawcze - ćwiczenia aktywizujące i kształtujące postawy koleżeńskie „Ja – przyjaciel, kolega, koleżanka” (omawiające postawy tj. stereotypy, uprzedzenia i dyskryminacja)	Wychowawcy klas	cały rok szkolny	Uczniowie

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
	• Dzień Patrona Szkoły, • Dzień Edukacji Narodowej, • Wigilia klasowa, • Mikołajki, • obchodzenie Dnia Papieskiego - udział w konkursach historycznych, muzycznych, plastycznych, literackich - poznanie charakteru i znaczenia działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Kajakowego PTTK (nauczyciele zachęcają uczniów do założenia książeczek PTTK i czynnego podróżowania po polskich szlakach turystycznych	WDŻ, religii, nauczyciel geografii		
4. Poznawanie historii lokalnej społeczności.	- zwiedzanie Szkolnej Izby Regionalnej - wycieczki po muzeach, - wycieczki do miejsc związanych z legendami lokalnymi lub miejskimi, - realizacja programu „Moje miasto Bogatynia – tu mieszkam i uczę się”	Wychowawcy, nauczyciele historii	cały rok szkolny	Uczniowie
5. Nawiązanie stałej współpracy z rodzicami/opiekunami uczniów.	- szkolenia, - broszury informacyjne, - spotkania z rodzicami / opiekunami uczniów, - współpraca z BOK, Związkiem Sybiraków, Towarzystwem Ziemi Bogatyńskiej, z instytucjami i organizacjami zewnętrznymi.	Wychowawcy klas, nauczyciele historii	Cały rok szkolny	Nauczyciele i wychowawcy

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
6. Angażowanie rodziców/opiekunów dzieci i młodzieży szkolnej w pracę na rzecz szkoły.	- zachęcanie dorosłych do udziału w organizowanych przez szkołę uroczystościach i akademiach szkolnych (patriotycznych czy świątecznych); - kontakt z nauczycielami, wychowawcami klas,	Wychowawcy klas, Pedagodzy/psycholog	Cały rok szkolny	Rodzice/opiekunowie uczniów

Część III: Samobójstwa i zachowania autoagresywne

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

III. „Samobójstwa i zachowania autoagresywne” ma na celu ochronę zdrowia i życia młodych ludzi. Prezentowane w nim działania wpływają na wzrost poziomu świadomości całej społeczności szkolnej tj. uczniów, rodziców, opiekunów, wychowawców, nauczycieli oraz dyrekcji szkoły. W celu osiągnięcia zamierzonego efektu konieczne jest jednak nawiązanie współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami istniejącymi w szkole.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Natychmiastowe reagowanie w sytuacjach kryzysowych tj. samobójstwo albo próba samobójcza. 2. Prowadzenie rejestru stanu zdrowia psychicznego uczniów 3. Praca nad modyfikacją zachowań niewłaściwych uczniów.	- indywidualne i grupowe spotkania z psychologiem – pomoc psychologiczna, - zbieranie informacji o stanie zdrowia psychicznego uczniów - pogadanki.	Pedagodzy szkolni, psycholog	Na bieżąco	Wszyscy członkowie społeczności szkolnej (szczególnie uczniowie klas 6-8)

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
4. Nabywanie przez uczniów nowych umiejętności społecznych.				
5. Praca nad modyfikacją zachowań niewłaściwych uczniów. 6. Nabywanie przez uczniów nowych umiejętności społecznych. 7. Wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę z zakresu właściwego zarządzania stresem.	- trening umiejętności – „Asertywność sposób na życie”, warsztaty, zmiany zachowań, - współpraca z rodzicami/ opiekunami uczniów, - lekcje wychowawcze - dramy („Moje mocne strony”, „Potrafię rozwiązywać konflikty”, „Jak radzić sobie ze stresem”).	Psycholog, pedagogi szkolni, wychowawcy	W miarę potrzeb	Uczniowie przy wsparciu rodziców, opiekunów
9. Uświadamianie uczniów czym jest samobójstwo oraz zachowania autoagresywne. 10. Badania ankietowe. 11. Informowanie uczniów czym jest depresja, jak rozpoznać stan depresyjny oraz jak poradzić sobie będąc w takiej sytuacji bądź jak pomóc osobie, która pozostaje w depresji. 12. Promowanie zachowań właściwym. Nauczanie nowych, przydatnych rozwojowo umiejętności.	- godziny wychowawcze, - spotkania ze specjalistami (Jak radzić sobie ze smutkiem? Jak radzić sobie z brakiem akceptacji?) , - filmy edukacyjne, - pogadanki, - zajęcia fizyczne, - spotkania ze specjalistami - skrzynka zaufania dla uczniów - promowanie zajęć pozalekcyjnych - udział w działaniach Szkolnego Klubu Wolontariatu	Psycholog, pedagogi szkolni, opiekunowie SzKW, Samorząd Uczniowski	cały rok szkolny	Uczniowie

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
13. Wzmacnianie uczniowskiej więzi ze szkołą.				
14. Pedagogizacja nauczycieli na temat samobójstw i zachowań autoagresywnych wśród młodych ludzi. 15. Analiza środowiska rodzinnego uczniów. 16. Analiza środowiska szkolnego. 17. Znajomość/ przypomnienie obowiązujących w szkole zasad bezpieczeństwa.	- szkolenia zewnętrzne, - spotkania ze specjalistami, - spotkania praktyczne prowadzone w aktywizujący sposób.	Specjaliści - lekarze z Poradni Zdrowia Psychicznego	cały rok szkolny	Nauczyciele i wychowawcy
18. Pedagogizacja rodziców/ opiekunów dzieci	- materiały informacyjne, - pogadanki, - spotkania ze specjalistami,	Specjaliści, pedagogzy szkolni	W miarę potrzeb	Rodzice i opiekunowie młodych osób
19. Utrzymywanie ciągłych i poprawnych relacji pomiędzy nauczycielami, a rodzicami/ opiekunami uczniów	- spotkania ze specjalistami, - informacyjne	Wychowawcy klas	cały rok szkolny	Nauczyciele, wychowawcy, rodzice i opiekunowie młodych ludzi

Część IV: Wychowanie do wartości

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Według Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe „*Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności*”.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych diagnozujących obecny system wyznawanych przez młodych ludzi wartości. 2. Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do prowadzenie efektywnego wychowania do wartości.	- prowadzenie badań, ewaluacji.	Pedagodzy szkolni, nauczyciele WDŻ	maj	Cała społeczność szkolna
3. Zwiększenie świadomości o przekazywaniu przez rodzinę wartości mających wpływ na życie człowieka. Uświadomienie ich kluczowego znaczenia w edukacji.	- spotkania z wychowawcami, psychologiem, pedagogiem szkolnym („Wartości w życiu człowieka”), - materiały informacyjne, - polecane pozycje książkowe	Wychowawcy klas, pedagogzy szkolni, nauczyciele bibliotekarze, WDŻ	cały rok szkolny	Rodzice/ opiekunowie uczniów

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
4. Wzbogacenie uczniowskiej wiedzy na temat wartości oraz określenie ich znaczenia w życiu codziennym.	- warsztaty, - wyjścia do teatru/ filharmonii/ muzeum/ itp., - przygotowanie spektaklu, prezentacji, wywiadu z wybraną osobą, itp., - godziny wychowawcze, - spotkania z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, pracownikami PPP, doradcą zawodowym. - akcje Szkolnego Koła Wolontariatu	Wychowawcy klas, pedagodzy, doradca zawodowy, opiekunowie Szkolnego Klubu Wolontariatu, nauczyciele WDŻ	Cały rok szkolny	Uczniowie

Część V: Społeczność szkolna – bezpieczeństwo w społeczności szkolnej i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych

Program wychowawczo-profilaktyczny

Bezpieczeństwo w społeczności szkolnej

Cel:

- poprawa stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły, w jej obrębie i poza nią,
- prowadzenie analizy i działań profilaktycznych w stosunku do zachowań społecznie nieakceptowanych,
- profilaktyka zachowań ryzykownych,
- intensyfikacja wspólnych (przy współpracy rodziców i nauczycieli) działań wychowawczych,
- kształtowanie umiejętności bezpiecznych zachowań i radzenie sobie w sytuacjach skomplikowanych i trudnych,
- tworzenie tradycji i więzi ze szkołą,
- budowanie schematów reagowania w sytuacjach kryzysowych,
- uświadomienie rodzicom i nauczycielom istoty problemu alienowania uczniów,
- przedstawienie bądź przypomnienie panujących w szkole zasad i norm postępowania,
- budowanie szacunku do nauczycieli i pracowników szkoły.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Poprawa stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły, w jej obrębie i poza nią. 2. Badanie poczucia bezpieczeństwa w szkole. 3. Zapoznanie z przepisami BHP obowiązującymi w szkole oraz pracowniach szkolnych 4. Zapoznanie ze Standardami Ochrony Małoletnich zarówno uczniów jak i rodziców	- badanie ewaluacyjne, interpretacja uzyskanych wyników oraz dobranie odpowiednich działań wychowawczo-profilaktycznych, - spotkania informacyjne - pierwsze lekcje przedmiotowe - zebrania z rodzicami, - wysłanie prezentacji przez e – dziennik, - zajęcia z wychowawcą. - dostępność standardów na stronie www szkoły, na tablicach szkolnych	Pedagodzy szkolni	listopad	Cała społeczność szkolna
5. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska. 6. Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia wśród dzieci i młodzieży 5.a. Uświadamianie uczniom jak ważne jest zdrowe odżywianie się. 5.b. Nauka gotowania/ przyrządzanie posiłków. 5.c. Świadomość znaczenia ruchu fizycznego w życiu każdego człowieka. 5.d. Zwiększenie aktywności fizycznej i wyrobienie nowych nawyków.	- realizacja programu „Akademia Bezpiecznego Puchatka” - realizacja programu „Stop dopalaczom” kl. IV – VIII, - realizowanie programu Trzymaj Formę, - realizowanie programu Szkoła Promująca Zdrowie - organizacja Szkolnego Dnia Zdrowia, Szkolnego Dnia Sportu - organizacja Szkolnego Dnia Praw Dziecka - zajęcia fizyczne, - zapewnienie odpowiedniego asortymentu sklepiku szkolnego, - podejmowanie działań mających na celu ograniczenie spożycia napojów o dużej zawartości cukrów i barwników na rzecz konsumpcji wody; - spotkania ze specjalistami, pielęgniarką szkolną - warsztaty, lekcje wychowawcze,	Wychowawcy klas pierwszych Pedagodzy szkolni, nauczyciele wychowania fizycznego, pielęgniarka szkolna, wychowawcy klas, A.Hnitecka, nauczyciele przyrody i EDB Zespół ds. promocji zdrowia	Cały rok szkolny Listopad Kwiecień, czerwiec	Uczniowie klas pierwszych Uczniowie Uczniowie klas 4-8

7. Zaznajomienie uczniów z praktyczną formą pierwszej pomocy.	- uzyskanie Wojewódzkiego Certyfikatu Szkoła Promująca Zdrowie - lekcje dotyczące pierwszej pomocy - konkursy tematyczne - zajęcia aktywizujące, - konkursy taneczne, wokalne, sportowe, - warsztaty, rajdy, - zajęcia plastyczne, - zajęcia sportowe, - dostępność nauczycieli, - dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych.			
8. Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym u dzieci. 9. Profilaktyka zachowań agresywnych, przemocowych oraz cyberprzemocy. 10. Przeciwdziałanie zażywaniu substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież. 11. Profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, hazardu.	- monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego - spotkania ze specjalistami np. funkcjonariusze policji, straży pożarnej, straż pożarna, pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, - organizacja Szkolnego Dnia Przeciw Przemocy - organizacja Dnia Gier Planszowych	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni, opiekunowie Szkolnego Klubu Wolontariatu	Cały rok szkolny	Uczniowie (szczególnie uczniowie 6-8)
12. Usprawnienie oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia. 13. Promowanie zachowań i postaw godnych naśladowania. 14. Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych dzieci	- udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych, - spotkania z rodzicami grupowo i indywidualnie, - spotkania informacyjne ze specjalistami, - materiały informacyjne, broszury.	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni	Cały rok szkolny	Nauczyciele i wychowawcy

i młodzieży m.in. związanych rodzinami niepełnymi, rodzinami wielodzietnymi, przemocą w rodzinie, nałogami w rodzinie, itp.				
15. Pedagogizacja opiekunów uczniów oraz sposobów prowadzenia działań profilaktycznych oraz edukacji prawnej, w tym konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy. 16. Zachęcanie rodziców / opiekunów do częstszego uczestnictwa w życiu szkoły. Nawiązanie stałej współpracy z rodzicami.	- szkolenia, warsztaty - materiały szkoleniowe, - spotkania z psychologiem / pedagogiem szkolnym, - spotkania z wychowawcą - e-szkolenia	dyrektor szkoły	w miarę potrzeb	Rodzice/ opiekunowie uczniów
17. Poprawa poziomu bezpieczeństwa na terenie szkoły.	- prowadzenie prac remontowych, - instalowanie niezbędnych sprzętów i montowanie usprawnień, - dbanie o bezpieczeństwo fizyczne, emocjonalne i intelektualne uczniów - monitoring - dyżury nauczycieli podczas przerw	Pracownicy ochrony, nauczyciele, dyrektor	cały rok szkolny	Dyrekcja szkoły, pracownicy
18. Ochrona społeczności szkolnej przed zachorowaniem na Covid-19 i rozprzestrzenianiem się epidemii w środowisku szkolnym	- przekazanie informacji uczniom o zagrożeniu biologicznym SARS-CoV-2, drogach rozprzestrzeniania się wirusa, objawach choroby oraz skutków dla zdrowia – wykorzystanie pakietów edukacyjnych MEN	- wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie

Prawidłowe relacje rówieśnicze – trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych

CELE:

1. Kształtowanie prawidłowych postaw społecznych.
2. Rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami,
3. Przygotowanie dzieci do rozsądnego i samodzielnego życia w społeczeństwie,
4. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i opiekunów uczniów,
5. Poszerzanie wiedzy nauczycieli i opiekunów na temat prawidłowego rozwoju i funkcjonowania młodych ludzi oraz istotności nawiązywania i utrzymywania poprawnych relacji międzyrówieśniczych.
6. Prowadzenie działań profilaktycznych utrzymujących satysfakcjonujący poziom zdolności opisany w punktach wcześniejszych.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Propagowanie aktywności i twórczego myślenia uczniów. 2. Wychowywanie samodzielnych, samodzielnie radzących sobie w życiu młodych ludzi.	- pogadanki, - praca indywidualna, - lekcje wychowawcze • uczenie, że każdy człowiek jest istotą niepowtarzalną i wartościową, • uczenie szacunku do drugiego człowieka, • akceptowanie inności, • świadomość czym jest niepełnosprawność, • zapoznanie uczniów z zasadami savoir vivre, • rozwijanie społecznej odpowiedzialności w uczniach według dewizy „nie pozostawaj obojętny”, • budzenie krytycyzmu przy jednoczesnym poszanowaniu wartości innych ludzi, • koła zainteresowań, • referaty, samodzielne wystąpienia,	Wychowawcy klas, nauczyciele, Pedagodzy/psychol og	cały rok szkolny	Uczniowie

3. Kształtowanie właściwych relacji między uczniami. 3.a. Kształtowanie właściwych relacji w stosunku do uczniów pochodzenia ukraińskiego. 4. Ukazanie poprawnych i społecznie akceptowanych form relacji w grupie rówieśniczej. 4.a. Propagowanie aktywności i twórczego myślenia uczniów. 4.b. Wychowywanie samodzielnych, samodzielnie radzących sobie w życiu młodych ludzi. 5. Popularyzowanie dobrego zachowania. 6. Promowanie postaw tolerancyjnych.	- godziny wychowawcze, - zajęcia aktywizujące, - zajęcia sportowe (podkreślanie wartości zachowań "fair play") - działania Samorządu uczniowskiego i Szkolnego Koła Wolontariatu - pogadanki, e-lekcje, samodzielne wystąpienia,	Wychowawcy klas, nauczyciele wychowania fizycznego, opiekunowie samorządu i SZKW	cały rok szkolny	Uczniowie
--	--	---	-------------------------	------------------

Część VI: Cyberprzemoc

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

VI. „Cyberprzemoc” ma na celu ograniczenie i/lub całkowite wyeliminowanie zachowań agresywnych i przemocowych, realizowanych przy użyciu nowej technologii komunikacyjnej na terenie szkoły bądź poza nią. Prowadzone działania mają za zadanie uświadomić młodym uczniom, ich opiekunom oraz nauczycielom czym jest przemoc elektroniczna, jak należy się przed nią chronić, jakie prawa przysługują osobie, która stała się jej ofiarą, gdzie szukać pomocy i wsparcia oraz z jakimi konsekwencjami spotka się osoba dopuszczająca się przemocy elektronicznej.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych diagnozujących występowanie zjawiska cyberprzemocy wśród społeczności szkolnej.	- przeprowadzenie badań, - ewaluacji.	Zespół nauczycieli informatyki	Maj	Cała społeczność szkolna
2. Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do prowadzenie efektywnego Programu wychowawczo-profilaktycznego.		Pedagodzy z zespołem nauczycieli informatyki	Maj	Cała społeczność szkolna
3. Współpraca z rodzicami / opiekunami prawnymi uczniów w celu wyeliminowania zachowań przemocowych.	- lekcje wychowawcze, informatyki - spotkania z wychowawcami, nauczycielami, władzami szkoły, przedstawicielami policji, kuratorem sądowym, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Poradni Leczenia Uzależnień, psychologiem/ pedagogiem szkolnym.	Wychowawcy klas, nauczyciele informatyki, pedagodzy szkolni	luty	Rodzice / opiekunowie uczniów
4. Opracowanie i upowszechnianie materiałów o zjawisku cyberprzemocy,				

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
jego formach, prawnych konsekwencjach popełnienia czynu oraz sposobów reagowania w przypadku znalezienia się w takiej sytuacji.				(szczególnie uczniowie klas 6 - 8)
5. Podnoszenie kompetencji oraz stałe doszkalanie w zakresie przemocy elektronicznej. 6. Nawiązanie stałej współpracy z policją, lokalnym ośrodkiem uzależnień i ich wspieranie w przypadku pojawienia się cyberprzemocy na terenie szkoły.	- szkolenia, - przygotowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, - spotkania z przedstawicielami policji, psychologami, instytucjami/ organizacjami oferującymi wsparcie w przypadku wystąpienia cyberprzemocy.	Pedagodzy szkolni	cały rok szkolny	Nauczyciele i wychowawcy
7. Zaangażowanie rodziców / opiekunów do współpracy przy organizacji uroczystości szkolnych i klasowych oraz konkursów tematycznych. 8. Promowanie bezpiecznego korzystania z Internetu.	- nawiązanie współpracy rodziców ze szkołą i współorganizowanie wydarzeń, - spotkania z wychowawcami, psychologiem, pedagogiem szkolnym, przedstawicielem policji, - organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu	Wychowawcy klas, nauczyciele informatyki, pedagodzy szkolni	luty	Rodzice / opiekunowie uczniów
9. Edukacja medialna mające na celu kształtowanie wysokiego poziomu rozwoju intelektualnego i wiedzy.	- udział w uroczystościach, - godzina wychowawcza, pogadanki,	Nauczyciele bibliotekarze, nauczyciele informatyki	Cały rok szkolny	Uczniowie

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
10. Uświadomienie uczniom znaczenia nowych mediów oraz zagrożeń, jakie są z nim związane.				
11. Zwiększanie wiedzy uczniów na temat cyberprzemocy, prewencji oraz reagowaniu w przypadku pojawienia się zagrożenia. 12. Zapoznanie uczniów i wychowanków z występującymi formami cyberprzemocy oraz skutecznym sposobom przeciwdziałania zjawisku.	- spotkanie z specjalistą ds. uzależnień, przedstawicielem policji.	pedagodzy szkolni, Specjaliści PPP	W miarę potrzeb	Uczniowie (szczególnie uczniowie klas 6-8)
13. Propagowanie zasad dobrego zachowania w Internecie. 14. Rozwijanie świadomości bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez uczniów. 15. Promowanie wśród uczniów zasad poprawnego zachowania się w świecie wirtualnym	- spotkania z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, policją, - udział w uroczystościach, - godziny wychowawcze. - projekcje filmów podczas godziny wychowawczej.	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni, nauczyciele informatyki Wychowawcy klas, nauczyciele informatyki	w miarę potrzeb Cały rok szkolny	Uczniowie Uczniowie
16. Zaangażowanie młodych ludzi do aktywnego działania w sytuacji pojawienia się zjawiska cyberprzemocy. 17. Udział w kampaniach, wydarzeniach oraz projektach społecznych uświadamiającego powagę zjawiska.	- kampanie społeczne - skrzynka zaufania.			Uczniowie (szczególnie uczniowie klas 6-8)

Część VII: Środki psychoaktywne

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Kształtowanie odpowiednich postaw poprzez stosowanie odpowiednich działań wychowawczych i profilaktycznych utrzymane zostało w zgodzie z **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249).**

VII. „Środki psychoaktywne”

CELE:

- skuteczne przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów naszej szkoły, w szczególności charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego oraz jego otoczenia społecznego.

Działalność wychowawcza

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych diagnozujących występowanie problemu zażywania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież szkolną. 2. Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do	- prowadzenie badań, ewaluacji.	Pedagogzy szkolni	wrzesień	Cała społeczność szkolna

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
6. Pedagogizacja rodziców/opiekunów prawnych na zebraniach w zakresie m.in. przeciwdziałania ryzykownym zachowaniom związanym z używaniem substancji psychoaktywnych. 7. Spotkania rodziców/opiekunów prawnych z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na terenie szkoły.	- spotkania z wychowawcami, - spotkania z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, - prelekcje.	pedagodzy szkolni, specjaliści PPP	W miarę potrzeb	Rodzice / opiekunowie uczniów
8. Informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców / opiekunów prawnych o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.	- spotkanie z rodzicami/ opiekunami uczniów, - zapoznanie zebranych z regulaminem oraz Programem Wychowawczo- Profilaktycznym Szkoły - godzina wychowawcza, - prelekcje.	Dyrektor szkoły	wrzesień	Rodzice / opiekunowie uczniów, uczniowie Uczniowie (szczególnie uczniowie klas 6-8)
9. Zapoznanie nauczycieli z dostępnymi narzędziami profilaktycznymi. 10. Analiza relacji pomiędzy opiekunami dzieci, młodzieży szkolnej. 11. Nawiązanie bliższej współpracy pomiędzy opiekunami uczniów w celu eliminowania czynników ryzyka	- szkolenia, - badanie ewaluacyjne, - spotkanie z psychologiem/ pedagogiem szkolnym,	Pedagogzy szkolni Wszyscy nauczyciele	W miarę potrzeb Na bieżąco	Nauczyciele i wychowawcy Nauczyciele, pedagodzy i wychowawcy

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
związanych z możliwością zażywania/kontaktu z substancjami psychoaktywnymi.		Wychowawcy, pedagodzy	W miarę potrzeb	Pedagodzy, rodzice, nauczyciele
12. Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców / opiekunów uczniów w przypadku używania środków i substancji opisanych we wstępie niniejszego dokumentu. 13. Uświadamianie rodziców / opiekunów uczniów oraz samych zainteresowanych miejscach, w których mogą szukać pomocy w razie wystąpienia problemu.	- materiały informacyjne i edukacyjne.	Pedagodzy/psycholog	W miarę potrzeb	Rodzice / opiekunowie uczniów, uczniowie
14. Spotkania z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, policji. 15. Informowanie uczniów na temat konsekwencji prawnych związanych z posiadaniem i używaniem nielegalnych środków.	- pogadanki, - prelekcje, - spotkania ze specjalistami.	pedagodzy szkolni, specjaliści PPP	W miarę potrzeb	Uczniowie (szczególnie klasy 6-8)
16. Organizacja aktywności angażujących uczniów w poznawanie obowiązującego prawa.	- konkursy.	Nauczyciele, nauczyciele WDŻ	Cały rok szkolny	Uczniowie

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
17. Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków. 18. Kształtowanie wśród uczniów postaw zapobiegających podatności na ryzyko kontaktu ze środkami psychoaktywnymi. 19. Kształtowanie w uczniach chęci dbania o swoje bezpieczeństwo.	- lekcje wychowawcze	Wychowawcy Nauczyciele, pedagodzy	Cały rok szkolny	Uczniowie
20. Zróżnicowanie form pracy z uczniami mające na celu zwiększenie ich zaangażowania w proces nauczania.	- aktywizujące formy pracy z uczniem, - pogadanki, - wolontariat - rajdy, wycieczki - spotkania uczniów w ramach współpracy międzynarodowej.	Nauczyciele, opiekunowie SZKW	Cały rok szkolny	Uczniowie
21. Kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji. 22. Rozwijanie umiejętności życiowych u uczniów przez ćwiczenie odpowiednich postaw.	- aktywność fizyczna- koła zainteresowań - pogadanki. - lekcje wychowawcze związane z radzeniem sobie ze stresem, wyrażaniem i ekspresją emocji	Pedagodzy szkolni, nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy klas	cały rok szkolny	Uczniowie
23. Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu	- godziny wychowawcze, pogadanki, - dramy, dyskusje, „burze mózgów”, konkursy.	Pedagodzy szkolni, wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu. 24. Rozwijanie w uczniach umiejętności podejmowania autonomicznych decyzji. 25. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia i patrzenia na problem z wielu możliwych perspektyw				
26. Kształtowanie asertywnych postaw wobec niepożądanych zjawisk.	- godziny wychowawcze; - zewnętrzne propozycje programu profilaktycznego (MEN).	Pedagodzy szkolni, wychowawcy klas	W miarę potrzeb	Uczniowie
27. Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu.	- promowanie wśród uczniów zasad zdrowego żywienia oraz informowanie o korzyściach, które z niego płyną. - organizacja Szkolnego Dnia Zdrowia	Wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna	Cały rok	Uczniowie
	- zaangażowanie uczniów w program o tematyce zdrowotnej „Trzymaj formę”	Nauczyciele WDŻ, wychowawcy A.Hnitecka	Cały rok	Uczniowie klas 4-8
	- uświadamianie uczniom problemu związanego z chorobą AIDS i innymi chorobami cywilizacyjnymi.	Pedagodzy szkolni, wychowawcy klas	Cały rok	Uczniowie klas 6-8
	- promocja zdrowego i aktywnego trybu życia we wsparciu rozpoznawanych sportowców, podróżników itp.	SZdsPZ, wychowawcy, SU	Cały rok	Uczniowie

Działalność profilaktyczna

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca	Typ profilaktyki
1. Realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców / opiekunów prawnych programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.	- wspieranie uczniów ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym (pomoc psychologiczna – pedagogiczna).	Pedagodzy/psycholog	cały rok szkolny	Rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie	selektywna
	- pomoc uczniom z rozpoznanymi wczesnymi objawami używania środków psychoaktywnych - koła zainteresowań - udział w SZKW - konsultacje ze specjalistą.	Pedagodzy szkolni, opiekunowie SZKW	Cały rok szkolny	Rodzice / opiekunowie uczniów, uczniowie	wskazująca
	- monitorowanie miejsc o zwiększonym narażeniu na kontakt z niebezpiecznymi środkami, w szczególności miejsc gdzie organizowane są spotkania młodzieży szkolnej - informowanie policji o miejscach szczególnie niebezpiecznych dla uczniów (sklepy oferujące sprzedaż papierosów).	Pedagodzy szkolni	Cały rok szkolny	Uczniowie	selektywna
	- zapewnienie wsparcia rodzinom uczniów, którzy mają problem z używaniem substancji psychoaktywnych.	Pedagodzy/psycholog		Rodzice / opiekunowie uczniów, uczniowie	wskazująca

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca	Typ profilaktyki
	- zapewnienie dostępności pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom szkoły - dyżury psychologa na terenie szkoły.			Uczniowie	uniwersalna
2. Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.	- rozszerzenie oferty pozalekcyjnych zajęć sportowych i kulturalnych.	nauczyciele	cały rok szkolny	Uczniowie	uniwersalna
	- poszerzanie horyzontów uczniów przez prezentację osiągnięć i sukcesów znanych ludzi.	Wychowawcy klas, nauczyciele geografii, wychowania fizycznego	Cały rok szkolny	Uczniowie	uniwersalna
	- zapewnienie wsparcia uczniom, którzy nie mogą brać udziału w bardziej atrakcyjnych zajęciach pozalekcyjnych ze względu na stan finansowy rodziny (nagrody rzeczowe strój sportowy, finansowanie karnetu na basen uczniom z rodzin o złej sytuacji finansowej).			Uczniowie	wskazująca
3. Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.	- informowanie uczniów o ryzyku związanym z zażywaniem środków psychoaktywnych.	Pedagodzy szkolni	cały rok szkolny	Uczniowie	uniwersalna
	- kształtowanie postaw i metod sprzeciwiania się sytuacjom stwarzającym zagrożenie – lekcje wych. o asertywności.	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie	uniwersalna
	- określenie jasno sprecyzowanych zasad obowiązujących w szkole, zapoznanie z nimi uczniów.	Wychowawcy klas	wrzesień	Uczniowie	uniwersalna

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca	Typ profilaktyki
	- zapoznanie uczniów z obowiązującym prawem dotyczącym przeciwdziałania narkomanii – spotkania z policjantem.	Dyrektor szkoły	listopad	Uczniowie	uniwersalna
	- umacnianie w uczniach przekonania o wartości zdrowia.	Wychowawcy klas, nauczyciele	kwiecień	Uczniowie	uniwersalna
4. Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.	- wdrożenie i opanowanie programów i procedur przez Radę Pedagogiczną.	Pedagodzy szkolni	W miarę potrzeb	Nauczyciele i wychowawcy	uniwersalna
5. Włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji o których mowa we wstępie do dokumentu.	- wprowadzenie do indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego elementów terapii wychodzenia z uzależnień.	Wychowawcy, specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie	wskazująca
	- angażowanie uczniów w zajęcia pozalekcyjne – zarówno sportowe jak i kulturalne.	Opiekunowie i koł zainteresowań	Wrzesień/listopad W miarę potrzeb	Uczniowie	wskazująca
	- angażowanie rodziców / opiekunów prawnych uczniów w profilaktykę antynarkotykową.	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Rodzice / opiekunowie uczniów	wskazująca